

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisorile nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiune în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenthaler & Emeric Les-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta: la A. Y. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII. Erzsebet-köru).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicări mai dese după tariful
 și învoială. — **RECLAME** pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA” iese în de-care zi
 Abonamente pentru Austro-Ungari
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 M-rii de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 M-rii de Duminică 3 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele poștale din țară și din
 afară și la d-nu colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etajul
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. Un osem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 99.

Brașov, Joi 5 (18) Mai.

1905.

Contele Goluchowski.

Astăzi se implinesc zece ani de când contele Agenor Goluchowski a fost numit ministru de externe al Austro-Ungariei. Rolul, ce-l are ca bărbat de stat în pozițiunea acésta, justifică pe deplin interesul ce trebuie să-l avem noi cei din imperiul habsburgic față cu activitatea diplomatică de un deceniu a lui Goluchowski.

Dér pe noi Românii ne mai interesază între altele și faptul, că contele Goluchowski și-a făcut cariera sa strălucită, până a ajunge ministru de externe, după o activitate mai îndelungată ca ambasador al monarhiei noastre în București; și ne mai interesază în special pe noi Românii de sub oblăduirea unghurască, fiind-că acest bărbat de stat de origine polon tocmai în calitatea sa de reprezentant al Austro-Ungariei pe lângă curtea română pe timpul, când în sinul partidului nostru național român s'a pornit așa numita campanie a memorandumului, a avut un rol și față cu „cestiunea națională”, ce-a fost ridicată pe atunci până și în corpurile legiuitoare române.

Se scie, că antecesorul lui Goluchowski a fost contele Kalnoky, care în urma unui comitet cu mînsarupreședinte Banffy, isvorit din afacerea nunciului Agliardi, a fost constrins a se retrage, deo-ace monarhul, care avea să alégă între Banffy și Kalnoky, i-a detras încrederea celui din urmă. Contele Kalnoky a căzut prin urmare ca jertfă a influenței guvernului unghuresc.

Unghurii nu erau nici-decum mulțumiți cu contele Kalnoky. Acesta era conservativ. El avea în vedere că interesul monarhiei ca mare putere pretinde ca politica exterioară să fie mai mult séu mai puțin pusă în concordanță cu politica interioară și să nu-și piérdă unitatea și independența ei prin ingerința directă a Unghurilor. La rëndul lor aceștia stăruiau

din răspuțeri să-și asigure o influință stabilă și hotăritoare asupra conducerii afacerilor externe ale monarhiei.

Kalnoky fusese învinuit din partea unghurască, că n'a ținut sémă, în raporturile cu guvernul român și față cu pretenziunile agitațiunii române, și de interesele maghiare. Goluchowski, care era ambasador în București, lucra în înțelegere cu Kalnoky și când acesta din urmă fu atacat de șovinistii unghuri din delegațiunii, pe cuvânt, că a fost prea conciliant față cu cele ce se petreceau în România, se dicea că Goluchowski s'a retras de la postul de ministru plenipotențiar în București numai ca să nu creeze contelui Kalnoky dificultăți cu guvernul unghuresc. Numirea lui Goluchowski în locul lui Kalnoky se părea dér a nu fi fost pe placul Maghiarilor. Cu toate acestea Banffy cu ai săi iute s'au împăcat cu el.

Un comunicat oficios spunea, că Goluchowski ca ambasador în București a sciut cu mare tact „să facă deosebire în cestiunea română între sforțările politice de partid și a demagogilor de stradă” și între „agitațiunile ce isvorea chiar din sinul corpurilor legiuitoare române” și că a adus mari servicii intereselor austro-ungare în România prin înțelegerea sa cu Banffy. El spunea totodată și ca ministru de externe contele Goluchowski va sci să apere bunele raporturi dintre Austro-Ungaria și România contra orî și căror „agitațiunii”.

Asigurări de felul acesta liniștiră pe Unghurii dela putere și de aci încolo se împrietiniră cu aristocratul polon dela externe.

Din acésta nisuiță de a împăca pe de-o parte pe Unghuri, pe de altă parte interesele monarhiei, în a susține bune raporturi cu România, s'a născut așa numita *politică memorandumistă*, ale căreia fire mergeau dela Viena la București și de aci prin Viena la Budapesta. Ca evoluție a acestei politice e a se privi și grafițarea condamnațiilor

politice române dela Segedin și Vacz în toamna anului 1895, care s'a făcut cu concursul contelui Goluchowski.

Politica memorandumistă a avut două țaturi, una pentru usul celor de-acasă spre sufocarea „agitațiunii” de dincolo și de dincóce și alta pentru usul diplomatic în serviciul amintitelor interese ale monarhiei și ale triplei alianțe.

Astăzi auzim din a treia mână că ne aflăm în plina continuare a politice memorandumiste. Am ținut deci că merită ca ea să fie amintită cu ocaziunea jubileului ministrului de externe, despre a căruia activitate diplomatică în genere ne rezervăm a vorbi cu altă ocaziune.

Brașov, 4 (17) Mai.

Cestiunea înființării celor două episcopii gr. or. române. În ședința a V-a a sinodului diecesan din Arad, referentul comisiunii organizătoare Dr. N. Oncu ocupându-se și cu cestiunea înființării a 2 episcopii nouă (la Timișóra și Oradea-mare) a propus, ca sinodul, deși aprobă în principiu înființarea lor, să declare, că *cele două episcopii deocamdată nu se pot înființa, pentru-că prin arondarea nouă și prin divizarea și desprinderea deplăzabilă pentru toate trei diecesele.* — Em. Ungurianu a făcut contra-propunere pentru înființarea episcopiiilor proiectate. — Sinodul a primit propunerea comisiunii cu 32 voturi contra 8.

O conferență comună a tuturor Croaților. Din Viena se anunță, că Dr. Frank, conducătorul partidului opozițional croat, a conferit săptămána trecută cu deputații croați din Dalmația și Croația asupra cestiunii, de a-se ține o conferență comună a tuturor Croaților din Austria și Ungaria. Conferența acésta se se ocupe cu criza unghară. Dr. Frank a declarat, că ținerea conferenței este asigurată.

Din camerele române. În ședința de Sâmbătă a camerei, d-l Ioan Lahovari a depus un proiect de lege prin care se deschide pe séma ministrului de domenii un credit extraordinar în sumă de 1.600.000 lei necesar pentru cheltuelile *exposițiunii naționale, ce se va deschide la 10 Maiu 1906 cu ocaziunea aniversării a 40 de ani a domniei Regelui Carol.* Intre aplause generale se cere și se acordă urgența pentru acest proiect.

Tot d-l Lahovari mai depune între aplause un proiect de lege, prin care se scutesc de impozitul patentei asociațiunile sătenesci, cari vor lua moșii în arândă.

În ședința de Lună d-l general Lahovary, ministru de externe, cere să se aducă în discuție și să se voteze proiectul de lege depus de d-sa, prin care guvernul este autorizat a ratifica convenția internațională încheiată în Haga la 21 Decemvrie 1904 și având de scop de a se scuti în timp de război de taxele și drepturile ce se percep în porturi — afară de taxele de pilotajiu — bastimentele spitale, cari plutesc sub pavilionul Crucii Roșie. Camera admite.

Se repetă apoi votul rămas nul în ședința precedentă asupra recunoscerei calității de cetățen român d-lui Vasile Triu, Român din Transilvania, profesor. Recunoscerea se admite (60 contra 3). Se pentru ratificarea convenției de la Haga. Proiectul se ia în considerare fără discuție și se admite cu unanimitate de 67 voturi. Se votéză proiectul de lege pentru recunoscerea calității de persoană morală a »Societății de credit și economii« din Iași.

În ședința de Lună a senatului, senatorul M. Orleanu interpeléză pe ministrul instrucțiunii în cestiunea *desființării școlilor normale din Galați și Buzeu și a unor catedre de la școlile profesionale.*

Din congregația comitatului Caraș-Severin. La 15 Maiu n. s'a ținut în Lugos, congregația ordinară de primăvară a comitatului Caraș-Severin. Au asistat membrii în număr neobișnuit de mare. Intre altele a venit la ordinea zilei adresa comita-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Zăbrele și drugi de fer.

De Leon de Tinseau.

Anul trecut pe la sfârșitul lui Septemvrie domnul Prudhomme călătorea ca de obicei spre nord, la vînătoare. Ca să nu fie silit a se despărți de cănele séu, intră în clasa III, unde nu mai era nimeni afară de o femeie tînără, îmbrăcată într'o haină modă-veche, cu fața palidă și năcăjită. Cu toate că fața îi era împodobită într'un vél des, nepotrivit cu anotimpul, se putea totuși zări përul tăiat scurt. Haina îi era ceva prea largă, par'că n'a fost croită pe trupul ei și privirile le ținea în pământ, par'că îi era rușine să se uite în ochii tovarășului séu de călătorie.

Cine să fie? De sigur una din călugărițele »exilate«, cum le numesc foile reacționare, membră a vr'unei congregațiuni desființate. Cât de repede se cunoște prefăcătoria pe acésta față de sclavă! Mai bucuros ar fi fost, să părăsescă compartimentul, căci ura din suflet pe călugărițe.

Prudhomme își stăpâni însă aversiunea și se decise a profita de ocaziune spre a studia mai de aprópe psihologia unei ființe atât de periculoasă. Acésta se părea în adevăr foarte periculoasă. În ochii ei se vedea ura, și totă ființa ei trada o viclenie rafinată, cum numai în dosul zidurilor mănăstiresci poți găsi. Era învinsă, nu era însă resignată.

Intr'aceea cănele se apropiă de femeie și o mirosi. Femeia părea că are simpatie pentru animale, din ceea-ce se putea concluda că nu e o fire cu desevîrsire stricată.

Prudhomme simția că-i dispăre pe încetul antipatia și se hotărî să intre în vorbă cu ea. Tot nu mai era nimeni de față, să-l vadă și să-i facă reproșuri din pricina acésta. »Mă prind«, observă el amical, »că de mult n'ai mai mângăiat vr'un cănel«

»De unde scii?« replică femeia în ton destul de îndrăzneț. Poetul clipi din ochi, ca un comic modern.

»De... presupun, că în celulele D-vóstré nu era permis să țineți căni.«

Cu un amestec de surprisă și indispoziție, femeia respunse:

»Așa dér d-vóstré scii de unde viu eu?«

»O, am ghicit'o numai decăt; căci am observat că haina ce-o purtați astăzi nu este ceea, pe care ați purtat'o erî. Am dreptate?«

»Din păcate, da«, oită femeia.

»Și te duci de sigur în Belgia?«

»De ce «fresce»?

»Fiind-că toate se duc acolo. De aceea se adună sume așa mari, pentru-ca să vă pótă întreținé în acea țéră fericită.«

»Scirea acésta imi este pe cât de neașteptată, pe atât de plăcută.«

»Așa?« dișe Prudhomme în ton sever. »Va să dică preferi a trăi în țéră străină din milă, decăt să-ți câștigi pânea pe cale cinstită în țera proprie?«

»Pe cale cinstită! E ușor de diș. Cine mă va mai primi în casă, aflând de unde am ieșit? D-ta de pildă, care vorbesci așa frumos — ai face-o acésta?«

»Eu n'am nici un post disponibil. Însé în teorie, de ce nu? Lucrul principal este a sci, decăt fermentul cel réu mai

operéză în d-ta, și decăt a-i binecuvânta mâna, care te readuce pe calea cea fîrăscă. Nu este o crimă a ridica un zid între femeie și între datoria ei cea mai sfântă, căsătoria? De ce dracul nu te-ai măritat cu un om cinstit, decăt să te înfundî în dosul zăbrelelor?«

»Nu eu sunt de vină. Am fost părăsită cu necredință.«

»Așa dér desilusiile în amor v'au dus acolo, sermană copilă? De câți ani erați atunci?«

»De două-deci și unu, acum sunt de două-deci și șese.«

»Ființă nenorocită! Ce tinerete triste! Te compățimesc din totă inima. Era disciplina severă?«

»Nu tocmai. Eu eram ocupată la bucatărie.«

»Trebuie să fi fost o bucatărie strașnică a acolo! Mai ții minte cum e un picior de puii prăjit?«

»Asta am uitat'o, ca și celelalte plăceri ale vieții.«

Prudhomme avea în fond o inimă bună. În momentul de față era mișcat de două senzații diverse, fómă și mila. Să

tului *Heves* prin care se cere rezolvarea crizei și numirea unui guvern din sinul coalițiunii. Comitetul permanent a redactat o adresă separată, în care se declară, că sprijinesc năsuințele naționale maghiare și că e mulțumită cu adresa majorității dietale către corună. *Românii au declarat, că nu primesc nici o adresă.* Majoritatea a primit propunerea comitetului permanent. S'a atins între altele și cestiunea mandatului din Baia-de-Crișiu. Este știut, că în comisia de verificare a dietei, care se ocupă de acest mandat, este și *Pattysansky*. Acesta s'a întreprins mai cu zel pentru a-se face cercetare, întru cât corespunde programul cu care a fost ales *V. Damian*, cu cerințele... patriotismului?

»Clubul național român din Bistrița«. Se știe, că căpitanul poliției din Bistrița a deschis anul trecut cercetare contra d-lor *Gerasim Domide*, *Dr. G. Tripon*, *Dr. Vasilie Pahone*, *Dr. D. Ciuta*, *Dr. G. Login*, *Ciril Deac*, *Pamfil Grapini* și *Dr. V. Onișor* pe motivul, că în mod »nepermis« de lege au înființat și participat în clubul național român din comitatul Bistrița-Năsăud. Rezultatul cercetării a fost, că numiții domni fură condamnați la amenzi în bani de câte 100 cor. și la câte 5 zile arest. Condamnații au apelat la oficiul viceșpanal, apoi la ministeriul de interne — însă în zadar. *Sentința* adusă de căpitanul poliției, dimpreună cu motivarea, a fost aprobată de ministru. — Libertate, nu gluma!

Crisa ungară.

În cercurile politice se menține încă scirea despre o eventuală misiune a baronului *Burian* pentru rezolvarea crizei. Pare că la acesta face aluziune oficiul »Magyar Nemzet«, care ține, că în decursul acestei săptămâni se vor face încercări decisive.

Intr'aceea se comentază mult în cercurile politice faptul, că baronul *Banffy* a plecat alaltăieri s'era la Viena. Scopul acestei călătorii nu este cunoscut mai de aproape; se bănuiesc însă, că stă în legătură cu criza. Baronul *Banffy* a mai făcut deunăzi o călătorie la Viena. Nică atunci, ca și acum, n'a comunicat nimănui, nici chiar partidului său, intenția de a face această călătorie.

— Comitetul diriguitor al coalițiunii a ținut ieri la amiază o ședință pentru a stabili programul activității în viitor. Comitetul a decis, ca coalițiunea să facă în cameră o declarațiune sărbătorască, că dizolvarea camerei în stare de ex-lex este o violare, ce se aduce constituției. A mai decis să propună punerea în stare de acuzare a guvernului demisionat, pentru dizolvarea ilegală a parlamentului și pentru

violarea articolului de lege XXX: 1899 prin încheierea de tratate comerciale.

— Interesantă este o vorbire, ce a ținut-o contele *Apponyi* în Neoplanta. El a vorbit despre *uniunea personală*, spunând, că noua majoritate și-a pus ca țintă a programului, ca națiunea maghiară să fie în adevăr națiune, nu numai *popor*. Ținta această, crede *Apponyi*, se va pute ajunge numai prin liberarea din cătușile afacerilor comune. A mai ținut *Apponyi*, că mai sunt încă politicieni maghiari, cari cred, că baza de la 67 se poate transforma în basă națională. Acesta însă este *ultima lor încercare*, și dacă nu va reuși, vor trebui în cele din urmă să treacă și ei în tabăra 48-istă.

Și etă ce a mai ținut trufașul conte: »Trebuie să facem tot ce ne stă în putință, ca să introducem în gândirea poporului conștiința *unității naționale*. Prin cultura maghiară să cucerim inimile, să asimilăm tot în favorul vieții naționale unitare, — d'ér mai ales să ne nisuiim a realiza pretenșiunile exprimate în cestiunile militare; căci cum se impună națiunii suveranitatea limbei maghiare, dacă și cel mai neînsemnat sublocotenent cesaro și regescu respectă drepturile limbei noastre?« (*Apponyi* și-a ținut discursul într'un oraș locuit în mare parte de Sârbii, și l'a ținut din incidentul candidării contelui *Teleki Arved* la mandatul din Neoplanta.)

A mai ținut, că Maghiarii se nu se amăgescă cu credința despre o apropiată rezolvare a crizei. »Mai curând se fim pregătiți la aceea, că suntem numai la începutul luptelor grele ce ne așteaptă«.

De sigur, că contele *Apponyi* e în măsură a cunoște ce se petrece pe după culise. De aceea cuvintele lui despre îndepărtata rezolvare a crizei, sunt comentate în sens pesimist de presa coalițiunii.

Clubul naționalist în dietă.

(Voci ale presei)

Lăsăm să urmeze în traducere verbală și partea finală a articolului din „S. D. T.“ despre clubul naționalist în dietă.

Mai ales caracteristice sunt două enunțuri, una a Românului *Suciu*, cealaltă a Slovacului *Hodza*, și pe cari le relevăm aici deosebit.

Suciu a ținut la 10 l. c:

»...Pe de altă parte trebuie să recunoscem, că noi suntem în Ungaria, un stat alcătuit și în prima linie susținut de rassa maghiară, și prin urmare este datorită noastră patriotică, a face anumite concesii necesare față cu iubirea noastră de neam... trebuie să ne impunem anumite bariere, prin cari să recunoscem suveranitatea statului maghiar și acele interese ale statului, cari nu se pot tăgădui!«

Ér *Hodza*, după-ce a citat nisece pasaje din discursul program al unui conațional slovac și tovarăș de idei, a mers

asa departe, să mărturisescă, că poporul slovac a umblat pe căi rătăcite, când s'a lăsat să fie recrutat de Viena ca aderent al »monarhiei unitare austriace.«

Tote aceste, considerate din punct de vedere săses, nu sunt decât lucruri de sine înțelese. Și dacă le relevăm deosebit, acesta se face având în vedere atitudinea politică pe care au urmat-o naționalitățile cele mari nemaghiare în trecut. Basa acestei atitudini și-a găsit expresiune în diferitele programe naționale ale deceniilor trecute, și cu o claritate deosebită în proiectul minorității prezentat la 1868 cu ocaziunea dezbaterii proiectului *Deakist* al legii de naționalitate. În acel proiect, prezentat de *Mocsomyi* și soții, se cerea împărțirea Ungariei în districte administrative după principiul de naționalitate. Postulatul acesta a fost respins din capul locului de toți Maghiarii, fiindcă acordarea lui în multe privințe ar fi nedreptățit (*zurückgezetzt*) pe Maghiarii în propria lor țară, și fiindcă ar fi fost identic cu prima treptă în federalizarea dreptului public. Acel postulat a dat, odată *bona fide* motivul, altă dată pretextul, pentru mănarea tratării naționalităților nemaghiare în alvia falsă în care se află astăzi; frica de federalism a mănât apa pe mura sovinișmului, vecinic present, și l'a făcut să se întărească până a ajuns la monstruositatea de azi, ér bărbaților mai calmi și mai echitabili între politicienii maghiari li-a făcut imposibil să dobândescă ascultare pentru glasul dreptății și a înțelepciunii de stat față cu concetățenii nemaghiari.

Dacă însă ideea federalismului administrativ a fost abandonată de fapt de către naționalitățile devenite active, dacă ele se pun fără rezervă pe temeiul legii de naționalitate, a cărei revisuire au reclamat-o până acuma, și dacă în cas când actualii deputați români și slovaci au de gând s'o facă această, o să obțină aprobarea alegătorilor lor, — nu putem să scim; noi nu putem, cum am ținut, să ne ținem decât de textul discursurilor, ce s'au rostit săptămâna trecută la dezbaterile adresei. Dacă însă se poate admite această concluziune, atunci am avé dreptul a considera dezbaterile adresei, ca un punct de întorcere în cestiunea naționalităților și încă, după-cum suntem convinși, ca începutul unei întorcări spre bine. Oratorii din partidul liberal și din partidele opoziționale, cari au răspuns la enunțările reprezentanților naționalităților, ca și întreaga presă maghiară pot să lanseze încă odată un timp în discuție vederea trasele lor goale despre »agitațiunile naționaliste« etc.; dacă însă Români și Slavii vor urma — așa cum am făcut noi Sașii mai de mult, în special însă de la 1890 încôce — a se afirma numai pe baza legii de naționalitate și accentuând tare, că Nemaghiarii n'au în Ungaria tendințe mari privitoare la dreptul public, ci voiesc numai a-și conserva individualitatea culturală, atunci — poți! — încă nu e târziu, ca să începă și în cercurile hotărâtoare maghiare a inclina spre o înțelegere salutară atât pentru patrie, cât și pentru fiil ei, și să renunțe la metoda de până acuma cu deservire falsă a politice de naționalități. Schimbarea această spre bine se va pute ușura, dacă într'un viitor mai apropiat s'eu mai îndepărtat, nici un partid nu va mai avé nevoie să abuzeze de naționalitățile

nemaghiare, folosindu-se de ele ca de nis-ce paratonere pentru postulate opoziționale imposibile de implinit, s'eu ca de țap de expiare pentru un regim prost.«

Tittoni despre tripla alianță.

Telegramele au anunțat, că în discuția bugetului ministeriului de externe, d-l *Tittoni* a rostit un remarcabil discurs, ale cărui puncte principale au fost transmise telegrafic. Țiarele italiene aduc acum în întregime discursul lui *Tittoni* și revenim asupra lui publicând aici mai jos unele părți textuale.

După-ce vorbește de cestiunea Tripolisului și a Cretei, d-l *Tittoni* spune următoarele despre tripla alianță:

»S'au exprimat asupra triplei alianțe unele aprecieri pe cari eu nu le pot accepta. S'a ținut, că valoarea triplei alianțe s'a relevat pentru noi mai mică, decât pentru celelalte două puteri aliate ale noastre și că, în ori-ce cas, ne bucurăm mai puțin de unul din cele mai mari avantajii ce ne promiteam, din momentul ce trebuie să ne sporim cheltuielile militare. Este însă ușor de răspuns, că tripla alianță ne dispensează de cheltuieli militare exagerate; nimeni nu a putut pretinde vre-odată, că ne-ar dispensa de a avé o armată și o marină, și este inutil să se subtilizeze, că unul profită mai mult și altul mai puțin, când ea s'a relevat ca element prețios pentru păstrarea păcii în Europa. Noi o considerăm încă drept o garanție de pace și drept un factor important al politicei noastre.

»Și dacă împăratul Germaniei a fost oșpele plăcut al Italiei și al regelui ei, și dacă contele *Goluchowski* mi-a restituit la Veneția, cu aceeași curtenie și cordialitate, visita ce-i făcusem la Abbazia, nici unul din aceste evenimente nu puteau avé de scop întărirea legăturilor triplei alianțe, cari nu slăbiseră, nici celălalt eveniment nu puté avé de scop de a îmbunătăți cu Austro-Ungaria, raporturi cari sunt excelente, s'eu de a stringe mai mult un acord, care era deja perfect și complet. Programul de din alianță este un acord, și care garantează complet interesele noastre în Peninsula balcanică, s'a desfășurat gradat, după prevederile și dorințele noastre. Tote cestiunile au fost cu Austro-Ungaria amical discutate și rezolvate. Germania nu putea avé altă dorință, decât de a se menține acordul între cele două puteri aliate ale ei.

»Cu Rusia tocmai în vederea intereselor noastre în Orient, m'am silit să mențin bunele raporturi în momente dificile, cari au ținut țera noastră agitată. Cu Anglia și cu Franța avem un continuu și cordial schimb de vederi și în cestiunea balcanică ele se inspiră față de Italia, una de amicitia obicnuită, alta de amicitia reînnoită, și conduita noastră legată și clară a inspirat încredere Turciei și simpatie statelor balcanice.«

SCRIRILE DILEI.

— 4 (17) Maiu.

Iubileul ministrului de esterne Goluchowski. Din Viena se anunță, că ieri în 16 Maiu n. s'a aranjat o serbare în onoarea ministrului comun de esterne austro-ungar contele *Agenor Goluchowski* din incidentul a 10 ani de serviciu în această înaltă funcție. *Goluchowski* a fost salutat de consilierul de secție *Merei*, la vorbirea căruia ministrul a răspuns printr'un discurs mai lung. Presa vienesă dedică articole simpatice. Presa maghiară dinpovrivă critică activitatea lui *Goluchowski* ținând, că în interesul politice maghiare nu numai n'a făcut bine, ci a făcut rău. *Oficiul berlines »Nordd. Allg. Zeitung«* ține, că *Goluchowski* stând pe baza solidă a triplei alianțe, a știut să apere interesele Austro-Ungariei în toate împrejurările situațiunii europene, prin ceea ce a adus un bun serviciu păcii europene și a împiedecat, ca în Balcani să se creeze stări primejdioase pentru această pace.

Teatru român în Sibiu. Sâmbătă și Duminecă s'era dat în Sibiu două reprezentațiuni teatrale sub conducerea și cu concursul artistului nostru dramatic *Z.*

deschidă geamantanul și să se pună la mâncare în fața călugăriței, i-se părea rușinos. Se gândea la înaltul principiu al solidarității umanitare, pe care îl punea față în față cu sistemul degradant al împărțirii de elemosină. De altmintea avea ore-care farmec a-și împărți dejunul cu o ființă din cele mai umilite. *Prudhomme* invită pe damă să ia.

»Nu refusa, acum nu mai ești condamnată la abstenență«, țise el.

»Ah, domnule... în adevăr... ești așa de bun... este o întâmplare fericită, că am întâlnit în situația, în care mă găsesc, un bărbat ca d-ta...«

»Veți, tot bărbați de felul meu au fost aceia, cari au pregătit pentru d-văstră ora liberării. Poftim, copila mea! Mănâncă și tac. Am să povestesc nevastei mele aventura, ce-am avut-o cu d-ta. Ea este cam bigotă și o să-i placă, când îi voiți spune, că am mâncat împreună puilul.«

»Creți?«

»De sigur. Nevasta mea a avut adevărat o soră, care însă n'a fost așa norocoasă ca d-ta. A murit în cușcă. Săraca!«

Destăinuirea această îi plăcu mult străineii.

»Cât de repede cade masca« își gândi poetul.

Cu gura plină și cu un gest puțin călugăresc esclamă ea: »Ei, acuma înțeleg, de ce ești așa intim cu mine!«

Spre a înlătura ori-ce erore, nobilul binefăcător se grăbi a adăoga: »Să nu creți, că eu aș fi aprobat pasul cumnatei mele. Eu n'am vădut-o decât o singură dată, când după cununia noastră i-am făcut o vizită. Ea era după zăbrele... Mă cuprind și acum fiori, când mă gândesc. Dacă aș avé o fiică, aș sta la îndoielă, ce să prefer: să o vęd mergând pe calea aceea — ori să o vęd murind. Câți părinți n'au vęrsat lacrimi fierbinți pentru câte un fiu s'eu fiică, pierduți pe această cale pentru societate!... D'ér nu béi? Poftim, încă un pahar! Ne apropiem de stația, unde eu trebuie să mă dau jos.«

»Acest vin nu semnă de loc cu cel al administratorului nostru«, țise femeia și plioscă din limbă. »In sănătatea cumnatei d-tale! A stat mult la cușcă?«

»Două-șeci de ani!« răspuse poetul, și i-se pără, că străina devine o brazilică.

»Două-șeci de ani! esclamă ea. »Sa-

pristi! Atunci trebuie să fi asasinat pe cine-va! În comparație, eu mă simt un inger. Eu am turnat numai o sticlă de vițriol în fața mișelului, care m'a părăsit.«

»E... e...« bălbăia nenorocitul poet, galben de necaz, »nu cum-va... d-ta ai eșit din temniță?«

Fără să observe zăpăceala tovarășului său ea urmă:

»Ce să faci? N'am avut noroc! M'au închis pe cinci ani! Adevărat, că necredinciosului i-a rămas puțin din lumina ochilor, și și mai puțin din nas, d'ér această i-a servit de învățătură. Dacă aș fi avut mijloace să-mi fi luat un avocat mai bun, aș fi scăpat poți cu câte-va luni!«

Conversația se sfârși. Trenul se opri și *Prudhomme* se pierdu în mulțimea de pe peron. Ér nevastă-sa nu va afla niciodată, în ce tovarășie a consumat el puilul prăjit cu atâta îngrijire. Când se întemplă să povestescă pățania sa din tren, *Prudhomme* încheie tot-déuna cu cuvintele: »Așa pătesce omul, când are în propria sa familie o congreganistă.«

Oniță.

Un tãmbãlau în Fãgãraș.

Fãgãraș, 14 Maiũ.

Nimic nu caracterizãzã mai mult de-sãvãrșita zãpãcãlã în cugete și fapte, ce-a produs-o nenorocitul curent nou activist în multe pãrți, ca cele douã alegeri dela 26 Ianuarie și 8 Maiũ din Arpașul inferior, comitatul Fãgãrașului. Sciți, cum au decurs aceste alegeri. Cea dintãiu a fost cassatã din cauza procederei (nelegale) în urma conivenței dintre Dr. N. Șerban, candidatul tiszaișt, și conducãtorii actului electoral, ẽr la a doua alegere, cele douã partide romãne a lui Dr. Șerban și Dr. Vasu au purtat una cu alta o luptã mai crãncenã, decãt a fost aceea ce s'a desfãșurat cãnd Șerban candidase mai întâiu în acest cerc fațã de Ullmann și Kraus.

Frumos tablou al viitorului! Românii aceluiași cerc electoral sã se sfãșie între sine, ca nisce turbați și în loc de iubire de frate sã predomine patima õrbã, pe de-ãsupra bombardãndu-se cei doi candidați, ambii romãni (cel de al doilea propus de comitetul conferenței activiste dela Sibiu) cu tot felul de invective și insulte, meritate și nemeritate.

Cãt de bine au manevrat de astãdatã amintitul comitet și candidatul sãu, rezultã din faptul, cã candidatul partidei tiszaiște, care își perduse deja tot creditul, în urma atitudinii sale în decursul a douã legislaturii ca deputat al Arpașului, a ajuns acum pe punctul sã fie sãrbãtorit de alegãtorii, cari l'au scos din urnã, ca omul viitorului, ca un fel de stãlp al poporãțiunii comitatului.

Nu-i vorbã, manifestația, ce s'a pus la cale Marția trecutã la Fãgãraș pentru sãrbãtorirea învingerei deputatului Dr. N. Șerban prea pãrtã timbrul unui lucru fãcut. Dãr cã a fost posibilã este ceea-ce trebuie sã surprindã și sã dea omului de gãndit. Pe cãnd deputații romãni inaugurasã în camera din Budapesta nouã erã activistã, la Fãgãraș se puneau în mișcare pretenții aderentii ai lui Șerban, fãrã deosebire de naționalitate, fãcãndu-i o serenãdã cum nu se mai vedeã... Peste 60 de torțe, cam de fie-care vot din majoritatea dobãnditã la alegerea lui Șerban cãte o torțã, apoi lampioane au fost purtate de cetãțenii din toate clasele și fãrã deosebire de națiune și religiune: Romãni, Unguri, Jidani etc. În sunetele lãutelor primului taraf din Fãgãraș, conductul porni din piața lemnelor și trecu peste piațã și ulița Becleanului pãnã la casa lui Șerban, unde acesta fũ salutat cu strigãtele de bucurie »Trãiescã« și »Elien Dr. Șerban«. — A fost salutul »națiunii politice maghiare unitare și indivisibile« din Fãgãraș!

Invetãtorul Gabor a adresat primul în limba maghiarã salut nou alesului deputat, fãcãndu-l în numele tuturor cetãțenilor prezenți.

N. Șerban a mulțumit »pentru onõrea neãșteptatã«, ẽr comerciantul român I. Peia din Fãgãraș, care nu știu cum a ajuns în acẽstã societate a cetãțenilor fãrã deosebire de naționalitate și confesiune, a aștinut »Ilustritãței Sale« un discurs plin de însuflețire, ce ar fi meritat sã aibã un obiectiv mai potrivit decãt era acest veteran mameluc al partidului liberal, de naționalitate romãnã. Peia a sfãrșit, rugãnd pe Șerban sã se punã în serviciul causei comune a tuturor cetãțenilor din comitatul Fãgãrașului.

Rãspunsul ilustrului mameluc a fost promisiuni, cã și pe viitor va fi cel ce a fost în trecut.

Scusați, d-le redactor, cã c'am întârziat, v'am dat acẽstã iconã a tãmbãlãului din Fãgãraș, dãr am fãcut-o pentru-cã prea e semnificativ în vremile ce le percurgem.

O cestiune deplasatã.

S'au fãcut în diferite rãndurii încercãri de a trage o paralelã între cestiunea evreescã din România și între gravaminele naționale ale Romãnilor din Transilvania.

Înainte cu vr'o 10—11 ani rabinul Bloch din Viena a lansat un avertisment Romãnilor din regat, ca în loc sã vorbescã

de aspirările conaționaliilor lor din regatul ungar, mai bine sã ușureze sãrtea Evreilor din România.

Nu existã nici o analogie între aceste douã cestiuni, totuși ele se aduc mereu în combinațiune, cu rost fãrã rost. Așa și acum, din incidentul desbaterilor din dieta ungarã, diarul confesional evreesc »Egyenlõség« spune, cã unele foi romãnesci (??) i-au avertizat pe jidovii din România. sã intervinã pe lângã coreligionarii lor maghiari (!), și atunci și sãrtea lor se va îmbunãtãți. »Dãcã jidovii din Ardeal — dice »E-g.« — nu vor servi atãt de credincios cestiunea maghiarizãrii, cum au fãcut-o pãnã acum, și cu maghiarismul lor șovinist nu vor sta în calea Romãniei celei mari — atunci jidovilor din România li-se va ameliora situația«, — așa spune numitul diar în articolul semnat de un õre care »Lakatos László«, pe care de sigur nu-l chiamã așa, cum l'a chemat pe tatãl sãu.

Nu pentru-cã am da vr'o importanță expectațiilor semite ale lui »E-g.« dãr pentru a semnala mentalitatea numitei foi, care fantasizeazã de »diare romãnesci cu sfaturii binevoitoare« adresate jidovilor din țerã, cerẽndu-le intervenția pe lângã coreligionarii lor din Ungaria, diare cari nu au existat și nu existã, facem un mic estras din babilonia stilãrã a jupãnului »Lakatos«:

»Am relevat acest fapt — continuã »E-g.« — spre a arãta pe de o parte, cã persecuțiunile (!) evreesci din România interesazã atãt pe Maghiarii, cãt și pe jidovii din Ungaria, ẽr pe de altã parte spre a informa opinia publicã din patrie asupra extremilor Romãni, cari gravitezã în afarã (!)

»Agitația naționalitãților pretutindea umbãlã brațul la braț cu reacțiunea, ultra-montanismul și partidul popular. Cunoscem numãroase ținuturi locuite de naționalitãți, unde ideea de stat maghiar este reprezentatã numai de solgãbirãu și de jidovi.

»Baronul Ervin Roszner, guvernorul din Fiume, cãnd era fișpan în Maramureș a spus-o adversarilor sãi clericali, cã de n'ar fi jidovii, n'ar mai putã birui cu Romãni. În multe ținuturi locuite de naționalitãți, jidovii nu numai cã sunt pionierii culturii, dãr sunt și bastioanele de apãrare ale maghiarismului.

»Tizsa Kálmán a descoperit la timp rolul acesta al jidovilor și de multe ori s'a folosit de jidovi împotriva naționalitãților...«

»Naționalitãțile o știu acẽstã, și te dõre. Abstrãgẽnd însã de la acẽsta, ele urãsc pe jidovi... Popii li învãțã pe analfabeteii bigoți, cã imperiul romãn sãu cel al lui Svatopluk are doi adversari: pe Maghiar și pe Jidov...«

»Precum se pãte vedẽ, este decã õre care adevãr în afirmațiunile Romãnilor, cã valurile acțiunii naționaliste se înfrãng în multe locuri de rezistența Jidovilor. Acẽsta, firesce, nu scuzã avertismentul imoral adresat Jidovilor din România, de cãtrã Romãni, cari scriu pe rãbojul acelor Jidovi cã pãcat, faptul cã Maghiarii, cari din întâmplare sunt de aceeași lege cu dãnșii, sunt fii credincioși ai patriei lor maghiare...«

Tacii moi!

Loteriile de stat în România. Consiliul român de miniștri a însărcinat oficial pe d-l ministru de finanțe a elabora un proiect de loterii de stat al cãror produs, sã scie, va fi dãruit spitalelor rurale și fondului pentru combaterea tuberculoșei.

Proiectul dupã cãt s'a putut afla, se bazã pe urmãtoarele principii fundamentale:

Vor fi douã loterii pe an, fie-care cu 5 trageri, adecã în cinci clase. Loteria va fi datã unui concesionar, care va oferi condițiunile mai avantagiõse.

Se vor emite 50000, losurii a 140 lei și 20 lei de los taxã de colecturã. Costul plãtibil în 5 rate egale de fie-care clasã; 50% din losuri sunt câștigãtoare. Cel mai mic câștig va fi egal cu costul integral al losului. Din tãtã suma încassatã se vor reține 10%, ẽr restul va fi redat jucãtorilor în forma de câștiguri. Cele 10% vor forma beneficiul statului, al collectorilor, se vor acoperi cheltuielile de administrațiune etc.

Venitul total al statului va fi aproximativ de 500 mii lei de loterie, adecã 1.000.000 lei anual, plus dobãnzile banilor încasați.

Oferta cea mai avantagiõsã este cea fãcutã de »Banca de credit romãn« fostã Ieschek et Co., care are tãte șansele de a obține concesia.

Sãmãturile în România și Statele-Unite.

În România situația generalã e escelentã în ceea ce privește cerealele; cu tot timpul rãu al ȓilelor din Aprilie, rapita și grãul au rãsarit fãrte bine. A trebuit cu tãte aceste sã se cosescã în õre-care locuri grãul, care se desvoltase prea de timpuriu. S'au fãcut avansuri importante pe rapita și grãu. Cu tãte acestea trebuința de plõie s'a simțit. Acuma plouã și pe acolo.

În Statele-Unite starea sãmãnãturilor de tãmnã este escelentã. Sãmãnãturile de grãu primãvara acẽsta au fost în acest an mai mari în America.

Împrumutul Turciei, Serbiei și Rusiei. Subscripția de 41 milioane de mãrci, împrumut otoman 4 la sutã, a fost acoperitã în Germania imediat dupã subscriere. Era timpul, pentru-cã armata însași se revoltase pentru neplata soldei. Lucrurile merg rãu pentru Turcia în provincia Yemen. Rebelii sunt hotãriți a organiza provincia în stat autonom.

Cãt despre Serbia, ea a reușit a contracta un împrumut de 100 milioane. Este mai mult chiar decãt guvernul sãrbesc ar fi îndrãsnit sã spere, dãr el va avẽ de luptat contra partidului radical independent. Franța va avẽ drept la 40 la sutã din împrumut și Germania și Austro-Ungaria se vor mulțumi cu 60 la sutã.

Rusia din parte-i, a reușit a contracta un împrumut de 2000 milioane de mãrci, cu un consorțiu de mai multe bãnci din Berlin.

NECROLOG. Subscriși cu inima plinã de durere, aduc la cunoscințã numãroșelor rudeni, amicilor și cunoscuților, cã preiubitul și neuitatul lor tatã, socru și moș George Popoviciu, paroch ort. or. romãn, fost administrator protopresbiteral, deputat sinodal și congresual, asesor al scaunului psec etc., Lunã în 2 Maiũ 1905 la õrele 5 dimineța a reposit în Domnul, în etate de 67 ani. Inmormẽntarea va fi Marți, în 3 Maiũ la õrele 11 a. m. Împreunatã cu sf. liturgie, în biserica ortodoxã romãnã din comuna Cliciova. Fie odihna lui fericitã și memoria eternã!

Cliciova, în 2 Maiũ 1905. Dr. George Popoviciu, Ana mãr. Olariu, Dr. Iosif Popovici ca fii și ficã. Sebastian Olariu protopresbiter ca ginere. Elena Popoviciu n. Ianculescu ca norã, nepoți și nepõte.

Costul transportului pentru ducere și întõrcere dela Constantinopole, Pireu, Smirna și Mitileni la urmãtoarele stațiuni C. F. Strẽine și Romãne sãu vice-versa.

Dela CONSTANTINOPOLE.

	Classa I.	Classa II.
la Predeal . . lei	98.10	64.80
Bucuresci . . "	90.65	58.15
Budapesta . . "	155.60	102.55
Viena "	208.85	137.30
Berlin "	361.25	331.55 via Burd.
Bruxelles . . "	425.35	287.80
Paris "	467.10	316.80
Londra "	497.10	343.55 via Ostend.

Hrana pe vapor nu este cuprinsã în prețurile de mai sus.

Dela SMIRNA.

	Classa I.	Classa II.
la Predeal . . lei	190.20	127.20
Bucuresci . . "	182.75	121.05
Budapesta . . "	247.70	165.45
Viena "	300.95	200.20
Berlin "	453.35	294.45
Bruxelles franci	517.45	350.70
Paris "	559.25	379.70
Londra "	589.20	406.45 via Ostende.

Aceste prețuri sãnt socotite pe ruta cea mai apropiatã Predeal, afarã de prețurile în relațiunea cu Berlin, care sãnt socotite via Burdujeni.

În relațiunile cu Bucuresci, Budapesta, Viena, Bruxelles, Paris și Londra prețurile de transport via Verciorova sãnt mai scumpe cu lei 19.35 pentru Classa I și 11.95 pentru Classa II.

În prețurile mai sus arãtate se cuprinde și hrana pe vapor.

Itinerariul Vapõrelor S. M. R. cu începere dela 7/20 Aprilie 1905.

1. Linia Constanța-Constantinopole Smirna.

DUCERE		ÎNTÕRCERE	
Constanța plecare, Duminecã	11 1/2 p. m.	Smirna, plecare	Joi 6 p. m.
Con/pole, sosire	Lunã 11 1/2 a. m.	Mitileni, sosire	" 10 p. m.
" plecare	" 6 p. m.	" plecare	" 12 p. m.
Mitileni, sosire	Marți 8 a. m.	Con/pole, sosire	Vineri 2 p. m.
" plecare	" 10 a. m.	" plecare	Sãmbãtã 10 a. m.
Smirna, sosire	" 2 p. m.	Constanța, sosire	" 10 p. m.

2. Linia Constanța Constantinopole-Pireu.

DUCERE		ÎNTÕRCERE	
Constanța plecare	Joi 11 1/2 noțtea.	Pireu, plecare	Duminecã 5 p. m.
Con/pole, sosire	Vineri 11 1/2 a. m.	Con/pole, sosire	Lunã 3 p. m.
" plecare	Sãmbãtã 10 a. m.	" plecare	Marți 10 a. m.
Pireu, sosire	Duminecã 8 a. m.	Constanța, sosire	" 10 p. m.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apãrut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și esplicãrea dansului nostru de salon

»Romana« dans de colõnã în 5 figuri Descrisã și esplicatã împreunã cu musica ei, dupã compunerea ei originalã. Cu-o întõducere („în loc de prefațã“) de Tunarul din Dumbrãu, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumtãte de secol, de cãnd, în epoca redeșteptãrii nãstre naționale, s'a compus și înființat în Brașov »Romana«, unicul dans de colõnã romãn. În iãrna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor romãne, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acẽsta și jubileul de 50 de ani al »Romanei«. La acest jubileu vre-o 20 de pãrechii, damele purtãnd costum național, au jucat »Romana« jubilarã, adecã au executat acest dans în toamã dupã regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al »Reuniunii«.

Autorul broșurei esplicã »Romana« în strãnsã legãturã cu musica ei dupã aceste reguli și prescrieri originale, fãrã abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furișat în acest dans. (Esplicãrea figurilor o face alãturi și în limba germanã.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, cã a fixat regulile originale ale »Romanei«, ca ori și unde în ținuturile și țãrile locuite de Romãni acest dans de colõnã romãn sã pãtã fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adãus la finea broșurei și textul frumõsei și atrãgãtoarei musice a »Romanei«, esplicãnd printre note tãte mișcãrile dansului dupã tactele musice. Pe lângã popularitatea, de care se bucurã dansul »Romana« pretutindenți între noi, a fost tot-dãuna o dorințã viuã a publicului nostru de a o vedẽ jucãndu-se bine, exact și uniform. Credem, cã broșura de fațã, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multã îngrijire și acuratețã, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în quart mare, hãrtie finã și tipar elegant, cu adãusul unei cõle de note (musica »Romanei« cu esplicãri) și costã numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru Romãnia 3 lei.

»Romana« se pãte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Mai n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	118.15
Renta de coróna ung. 4%	98.15
Impr. cáil. fer. ung. în aur 3 1/2%	89.50
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4%	97.85
Bonuri rurale croate-slavone	93.25
Impr. ung. cu premii	224.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	171.25
Renta de hârtie austr. 4 2/10	100.50
Renta de argint austr. 4 2/10	100.35
Renta de aur austr. 4%	119.25
Renta de coróna austr. 4%	100.50
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	93.45
Losuri din 1860.	159.25
Acții de-ale Băncii austro-ungară	16.49
Acții de-ale Băncii ung. de credit	780.25
Acții de-ale Băncii austr. de credit	667.—
Napoleonori	19.1)
Mărci imperiale germane	117.3)
London vista	240.30
Paris vista	95.40
Note italiene	95.35

Cursul pieței Brașov

Din 17 Mai n. 1905.

Bencenote rom. Cump. 18.96	Vând. 19.—
Argint român.	18.92 "
Napoleonori.	19.06 "
Galteni	11.20 "
Ruble Rusești	2.53 "
Mărci germane	117.20 "
Lire turcesc	21.50 "
Scriș fore Altin 5%	101 —

Tu

Nu vei afla pentru cultivarea pielei, special pentru a curăți fața de pistri și a dobândi o coloră a feței fină un săpun mai bun și cu efect decât săpunul medicinal probat al lui

Bergmann's „Lilienmilchseife“
(Marca: 2 mineri.)

de Bergmann & Co. in Tetschen a/E.
Se capătă bucată cu 80 bani,
la farmaciile:
VICTOR ROTH la „Ursu“,
FR. STENNER la „Lău“,
JUL. HORNING la „Arap“,
E NEUSTÄDTES, „Schutzengel“
drog. TEUTSCH & TARTLER.
și la farmacia W. LINGNER, în Sighișóra

ANUNCIURI
(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscisei administratiuni. In cazul publicării unui anuntiu mai mult de odată se face scădemēt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Prețuri foarte ieftine!

O parte de mărfuri în Salonul de resturi, Brașov, Strada neagră nr. 35.

Am onórea a aduce la cunoștința Onor. public din oraș și de afară, că am făcut cumpărături în persoană la Viena pentru

SESONUL de PRIMĂVARĂ
și mărfurile deja au sosit.

Mă rog la cas de trebuință a mă onora cu vizitarea depositului meu cel nou, unde se va câștiga convingerea, că sunt în stare a vinde mărfuri solide de cele mai nouă și moderne, cu aceleași prețuri cum se vind de alții la desfacere totală. Cu deosebire atrag atențiunea la: Stofele engleze 140 cm. late, Postavuri engleze 140 cm. late, Haine pentru confirmație în crem, negru și colorat. Stofe de bluse desenuri de cele mai nouă. Mătăsări colorate și negre, pentru rochi și bluse. Catifele colorate și negre, Creton, Zephir, Saten, Batist, Köpper și Voil de lehn. Stofe pentru bărbați, asortiment mare și frumos. Tóte mărunțușurile pentru rochi și haine. Rugându-mă de o vizitare numărósă, sunt

Cu tótă stima

JULIUS RESCHNER.

Prețuri solide.

Cea mai bogată baie feruginósă în acid carbonic și baie de nămol, hidroterapie rațională, CURĂ de zăr și lapte.

„DORNA“

(în Carpații Bucovinei)

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței aurie.

Palate monumentale de cură, apaducte din izvóre alpine, canalisație, lumină electrică, cale pentru biciclete, Concerte ale muzicii militare dela Regm. din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Unguria apropiată, cu trăsura, călare și pe plute. — Succese splendide la: bóle de nervi, bóle femeesc și cele de inimă, la anemie, arteriosclerosă și exodate.

Prospecte gratis.

Informații medicale se pot lua la medicul stațiunii de băi cons. imp. Dr. ARTHUR LOEBEL. 2-10.1749.

IOSIF NAGY,

BRAȘOV, Calea Gărei (lângă Ramificația Tramvaiului).

Are onórea a recomanda On. Public

Atelierul său de cioplitorie de piatră

și marele deposit de Monumente sepulcrale și de marmoră lucrate fin și durabil.

Esecutare de mobile din marmură.

Deposit de Granit, Syemit, Labrador, Andesyt și petri de năsip durabile și scutite de îngheț. Nicăiri nu se póte procura mai ieftine, fiind din mâna primă.

În întruprisă orice fel de lucrări de cioplit piatră la zidiri.

Prețuri solide.

6-6

Serviciu prompt.

Insemnarea câștigurilor a XVI a loteriei de clasă reg. ung. priv.

55.000 câștiguri, 110.000 losuri.

Tot al doilea los câștigă.

Câștigul principal eventual

	Coróna.
1 Premiu	600000
1 câștig à	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
5 " "	30000
3 " "	25000
8 " "	20000
8 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40

55000 de câștiguri și premia în suma de 14,459.000

Invitare

la I. Classe

XVI loterii de classe reg. ung. priv.

tragerea deja în

25 și 26 Maiu 1905.

Prețul losurilor I. Classe

întregi	jumătăți	pătrariu	optimi
Cor. 12.—	6.—	3.—	1.50

Se trimit losuri originale pe lângă rambursă seu trimiterea prețului înainte. Mai cu inlesnire și ieftin se pot face comande cu mandat postal. La fie-care comandă se trimit planuri oficiale. Lista câștigurilor se trimite imediat după tragere. Checuri postale pentru trimiterea banilor fără porto primesc clientii gratis și franco.

Rugăm a se face comande cât mai curând.

Cassa de Bancă

A. GAEDICKE

cea mai norocósă colectură din Ungaria

Budapesta, Kossuth-Lajos-utcza 11.

Norocul la Gaedicke este colosal!

In scurt timp am plătit suma colosală de

15 milioane

clientilor mei între cari câștiguri principale de:

600000	Cor.	2/2	cu nr.	62551
400000	"	4/4	"	11119
400000	"	4/4	"	28916
400000	"	8/8	"	33464
100000	"	4/4	"	42758
100000	"	2/2	"	49878
100000	"	4/4	"	87991
70000	"	1/1	"	60912
60000	"	8/8	"	17357
60000	"	8/8	"	78863
60000	"	4/4	"	82528
60000	"	2/2	"	97263
30000	"	8/8	"	6920
30000	"	8/8	"	38691
30000	"	8/8	"	90964
25000	"	4/4	"	23481
25000	"	2/2	"	30049
25000	"	4/4	"	44411
25000	"	4/4	"	87851
20000	"	4/4	"	14674
20000	"	4/4	"	28950
20000	"	8/8	"	33402
20000	"	8/8	"	35862
20000	"	4/4	"	44410
20000	"	4/4	"	55565
20000	"	1/1	"	60781
20000	"	8/8	"	78848
20000	"	4/4	"	88874
15000	"	1/1	"	31121
15000	"	4/4	"	57734
15000	"	2/2	"	77950
15000	"	4/4	"	82506

Bârsan, care, după rapoartele unanime ale juriștilor sibiieni, au reușit în toate privințele. Din raportul forței elogiilor scris de recenzentul german »Sieb. D. Tagblatt« reproducem în traducere următoarele: »Deși pe afișe nu erau indicate numele diletanților, numele d-lui Z. Bârsan a fost le ajuns, ca în ambele seri teatrul să fie plin plinuț. Cu d-l Z. Bârsan a venit și d-sora V....., o actriță pe cât de talentată, pe atât de rutinată pe scenă, care împreună cu maestrul ei a avut parte a succesului din seara primă, când s'au reprezentat dramele »Jean Marie« și »Necinstiții«. D-sora V. a primit un frumos coșuleț de flori. În seara a doua (Duminecă) s'a reprezentat drama »Lăutarul din Cremona« și farsa »Trei pălării de dame«. În ambele seri d-l Z. Bârsan a ținut rolurile principale. În »Lăutarul din Cremona« a brillat împreună cu d-sora H. Cosma, o aparițiune încântătoare. În »Trei pălării de dame« au avut toți diletanții ocaziune să esceleze. Un deosebit succes a secerat d-na Trileanu și d-l Enescu, nu mai puțin în reprezentațiunile din ambele seri d-sorele Lemenyi, Olteanu, Colbasi, Goga, surorile Popescu și d-nii Munthiu, Muntean, Bărcianu și Morariu, cari merită totă recunoștința și lauda pentru silințele pe cari și le-au dat și pentru perfectul lor ansamblu. Aplausele nu mai conteniau, diletanții au primit numeroase buchete de flori.

Reorganizarea învățământului normal primar în România. Prin noul budget al ministerului român de instrucție s'a desființat clasa I-a la toate școlile normale din țară. Acestei desființări va urma desființarea clasei a II-a, care se va face după ce elevii din această clasă vor trece în clasa III-a. Această hotărâre a fost luată de d-l M. Vlădescu, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, în vederea unei reorganizări a învățământului normal primar, în

sensul de a se obține mai mulți absolvenți anual și cu mai puține cheltuieli. Ținând seama de faptul că școlile normale se fie mai apte carierei căreia se destină, ei vor trece la absolvire de la școlile normale, ca să-și completeze studiile la școala de gospodărie rurală ce se va înființa la Galați.

Serbarea universității din Budapesta. În ziua de 13 Maiu s'a serbat aniversarea a 165-a a reînființării universității din Budapesta în prezența profesorilor universitari și a studenților. Era de față și ministrul de culte Berzeviczy. După »Te Deum« s'a ținut ședință solemnă, la care rectorul Dr. Demko a ținut un discurs despre noțiunea generală și originea dreptului, spunând, că isvorul dreptului este voința a tot puternică și dreaptă a lui Dumnezeu. Cu această ocaziune s'a distribuit și premiile pentru lucrările prezentate la concursul de studenții diferitelor facultăți. Intre cei premiați vedem și două nume românești Nicolae Brânzeu și Aurel Martin, amândoi de la facultatea de teologie.

Fundațiunile noi. Cetim în »Viitorul« din Cernăuți: Eminența Sa Archiepiscopul și Mitropolitul Vladimir de Repta a făcut în timpul din urmă două fundațiuni, câte de 10.000 cor., una pentru orfelinatul condus de »Societatea damelor române«, era alta pentru un orfelinat rutin sub conducerea societății damelor rutene. Capul bisericeii noastre a dat din nou probă de sentimentele nobile, ce le nutrește pentru păstoriții săi, fără deosebire de naționalitate. Și cu toate acestea se mai află indiviți, cari au curajul trist, de-a afirma, că Archiepiscopul e dușman al Rutenilor și conturbă pacea și buna înțelegere între cele două naționalități.

Inmormântarea contelui Teodor Andrassy, repausat la 13 Maiu, s'a făcut la proprietatea sa Töke-Terebeș (Zem-

plén) cu mare ceremonie bisericească celebrând 16 preoți romano-catolici și greco-catolici. În mausoleul familiar din parcul castelului până acum nu sunt decât doi inși înmormențați, contele Iuliu Andrassy, fostul ministru de externe cu soția sa n. contesa Kendeffy, părinții lui Teodor. — Teodor Andrassy era deputat și a trăit 47 de ani.

Ōla din fântână. Simion Murășan, calfă de lăcătuș din Gherla se pusese dilațele aceste să curețe o fântână. Când a scos apa, etă că în fund găsește o ōlă de fier legată bine la gură cu pânză. Ce să fie în ōlă? Firesce, Murășan nu se putea gândi la altceva, de cât la vre-o comoră de bani sau alte scumpeturi. Scote ōla la lumina zilei și desface cu îngrijire pânza, când colo ce găsește? Cadavrul unui prunc!... Scârba Gherlenilor e mare, mai ales a vecinilor cari au bătut apă din acea fântână. S'a pornit și cercetare, der până în momentul de față lipsesc orice indicii asupra făptuitorilor.

Biblioteca Academiei Române s'a sporit în luna Aprilie cu 390 volume și broșuri, 227 n-re de reviste române, 148 streine, 1 atlas, 13 stampe și portrete, 10 volume manuscris, 783 documente și 614 foi volante.

Congresul internațional de petrol din Liège. Președinții de onoare ai congresului internațional de petrol, care se va ține la Liège între 13 și 17 Iunie anul curent, au fost proclamați d-nii: baron de Fadereau, ministrul afacerilor străine, și G. Francotte ministrul industriei și comerțului belgian Tot în intervalul în care se va ține congresul de petrol, se va ține la Liège și congresul internațional de mine metalurgic, mecanică și geologie aplicată. La acest congres și-au anunțat până acum participarea 1200 ingineri, printre cari se află și mulți ingineri români.

»Reuniunea română de cântare și cântări din Sasca-montană« va aranja un concert împreună cu joc, care se va ține Sâmbătă în 7/20 Maiu 1905 în sala Williger din Anina. Prețul de intrare de persoană loc I 1 cor. 60 bani, loc II 1 cor. 20 bani, loc III de stat 80 bani. În pauză se va juca »Călușorul« și »Bătuta« și se vor declama din partea unor școlari, câteva poezii potrivite. Inceputul la 8½ ore seara Venitul curat e destinat pentru scopuri filantropice.

ULTIME SCIRI.

Londra, 16 Maiu. Conflictul franco-japonez, s'a înăspriț din nou. Imprejurarea, că flota lui Rosdestwensky petrece încă în apele Indochinei franceze, a produs la Tokio o mare iritațiune. S'a calculat, că în acest timp flota rusescă a consumat 120.000 tone de cărbuni, cantitate, ce și-a acuirat-o de pe teritoriu frances. Afară de acesta Rosdestwensky și-a instalat telegrafie fără sirmă până la Saigon, prin care susține legătura telegrafică cu Petersburgul.

Londra, 16 Maiu. Din Tokio se anunță, că crucișătorul japonez »Nekumara« s'a isbit de o stâncă și s'a stricat.

Budapesta, 17 Maiu. Banffy tăgăduiesce, că ar fi fost la Viena. Combinațiunile făcute deci sunt lipsite de temei.

Petersburg, 17 Maiu. Japoneseii au început să înainteze în colone mari spre Tuntsiaku.

Continuare în adaus.

REGATUL ROMÂNIEI.

PROSPECTUL CONVERSIUNII

Imprumuturilor de Rentă 5% din 1881—88 și 1892—93

în

RENȚA 4% AMORTIBILĂ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

EMISIUNEI

de Rentă 4% amortibilă din 1905

în valoare nominală de

Franci 100,000,000 = Mărci 81,000,000 = Lei aur 100,000,000.

Sporirea tragerilor la sorți sau denunțarea înainte de 1 Aprilie s. n. 1916 sunt escluse.

În virtutea legii dia 8/21 Aprilie 1905 Ministerul de finance al României este autorizat a converti în rentă 4% rambursabilă în 40 ani dela 1 Octombrie s. n. 1905 următoarele imprumuturi de rentă 5% neșite la sorți din care a ramas în circulație:

Rentă 5% amortibilă din 1881/8 nominal	Lei
1881/8	313,482,000
1892	66,326,000
1893	44,805,000
	Lei 424,613,000

Pentru convertire se va acorda o primă în rentă 4% amortibilă din 1905.

Obligațiunile mai sus menționatele imprumuturi de rentă 5% se vor converti în sensul că dobînda va fi redusă la 4% cu începere dela 1 Octombrie 1905 s. n., iar amortisarea se va prelungi pe patru-deci ani socotiți dela 1 Octombrie s. n. 1905. Obligațiunile convertite vor fi prevădute cu o stampilă corespunzătoare.

Obligațiunile stampilate primesc foi de talone și 40 cupone cari sunt plătibile la 1 Aprilie și 1 Octombrie s. n. ale fie-cărui an. La convertirea obligațiunilor 5% din 1892/93 se va plăti detentorilor dobînda în număr ar pentru timpul dela 1 Iulie până la 30 Septembrie 1905.

Titlurile stampilate vor fi ca și până acum stutite pentru tot-déuna de orice taxă de timbru seu alt imposit român presinte seu viitor.

Serviciul de plată al cupónelor și titlurilor eșite la sorți se va efectua în același fel, la aceleași termene, și la aceleași case ca la renta 4% amortibilă 1905 de care se vorbește mai jos.

Guvernul român se obligă a nu mări tragerile și a nu denunța obligațiunile stampilate în timp de 10 ani socotiți dela 1 Aprilie s. n. 1906.

În virtutea legilor din 27 Februarie / 12 Martie 1902, din 9/22 Ianuarie 1903, din 12/25 Maiu 1904, din 8/21 Aprilie, 9/22 Aprilie și 26 Aprilie / 9 Maiu 1905, Guvernul român emite un imprumut de o valoare nominală de

Franci 100,000,000 = Mărci 81,000,000 = Lei aur 100,000,000

în titluri de Rentă 4% amortibilă din 1905 al căror capital și dobândi sunt plătibile în aur.

Din acest imprumut o sumă de Franci 39,280,000 valoare nominală, Seria A este destinată a servi pentru acoperirea deficitului în sumă de Lei 17,092,722 58, provenit din gestiunea budgetară a anului 1900/1, la acoperirea cheltuielilor ocașionate de conversiunea a 175,000,000 lei Bonuri de Tesaur 5% în sumă de Lei 4,024,909.80 la cumpărare de material de artilerie în valoare de 13,000,000 Lei aproximativ, la cumpărarea unui teren pentru vămile din Bucuresci în valoare de 1,500,000 Lei, iar restul de franci 60,720,000 valoare nominală, Seria B, va servi la plata primei către detentorii obligațiunilor de Rentă 5% amortibilă din 1881/88 și 1892/93 cari sunt de convertit precum și la acoperirea speselor acestei conversiuni.

În textul nouilor obligațiuni se vor reproduce în limbele română, franceză și germană următoarele dispozițiuni:

Noul imprumut va fi emis în obligațiuni la purtător fie-care a 500 franci = 405 mărci = 500 lei aur împărțite în:

55000 titluri de 1 obligațiune Seria A	No. 1/22000	Seria B	No. 22001/55000
25000	" " 2	" " " 55001/65000	" " " 65001/80000
12000	" " 5	" " " 80001/84800	" " " 84801/92000
3500	" " 10	" " " 92001/93256	" " " 93257/95500

Obligațiunile vor purta în facsimile semnătura Ministrului de Finance, a Directorului Datoriei publice, a Casierului Central și semnătura manuscrisă a unui controlor.

Titlurile și cupónele acestui imprumut vor fi scutite pentru tot-d'auna de orice taxă de timbru sau alt imposit român presinte sau viitor. Titlurile vor fi primite pentru valorea lor nominală ca garanție la toate casele publice. Cupónele scădute vor fi primite la aceleași case drept număr.

